

BİLGİ KARTI 2

GÜVENLİ İNŞAAT

MOBİL İSKELE KURULUM VE SÖKÜM

Talimat el kitabı

Ürünün kurulumu, kullanımı, bakımı, üzerinde değişiklik yapılması, taşınması, muayene ve bakımı ile sökümüne dair bilgileri içeren talimat el kitabı, kullanıcıya rehberlik etmesi amacıyla üretici tarafından hazırlanan son derece önemli bir dokümandır.

Mobil iskelenin özellikle kurulum ve söküm aşamalarında doğru çalışma yöntemlerinin tercih edilmemesi başta yüksekten düşme şeklinde olmak üzere ağır sonuçlu iş kazalarının yaşanması ile sonuçlanabilir. Bu noktada ürünün bir parçası olan talimat el kitabının mobil iskelenin kurulacağı alanda hazır bulunması ve kitap içinde yer alan genel bilgiler ile güvenliğe dair bilgilerin tatbik edilmesi kritik öneme sahiptir (Detaylı bilgi için Bkz. TS EN 1004-2).

Talimat el kitabının, çevrede yürütülen faaliyetler de dikkate alınarak risk değerlendirmesi kapsamında göz önüne alınmasıyla iş kazalarının önüne geçilebilir. Aşağıda el kitabında açıkça ifade edilmesi gereken bazı önemli bilgiler yer almaktadır:

- Kurulum, değişiklik ve söküm sırasında tehlikelerin tespiti ve önlenmesi adına kurulum öncesinde çalışma alanının; engeller, hava şartları, elektrik tehlikeleri, zemin koşulları ile eğim ve düzlük durumu gibi hususlara dair kontrolleri,
- Mobil iskelenin kurulumu için çalışma alanında bulunması gerekli bileşen, alet ve teçhizatlar,

- Çalışanın ana ve ara korkulukları henüz monte edilmemiş çalışma platformu üzerinde durmasının önüne geçen güvenli kurulum ve söküm yöntemleri,

- Kurulum, değişiklik ve söküm için gerekli çalışan sayısı ve çalışanlar için özel bir eğitim gerekip gerekmediği,
- Kurulum ve söküm sırasını tarif eden prosedürler ile iskele üst bölümlerinin kurulumu için önerilen kaldırma yöntemleri,
- Destek elemanları, payandalar vb. bileşenlerin sabitleme ve kullanma tarifleri ile doğru bağlantı noktaları,
- Erişim merdivenleri ve korkulukların sabitleme ve kullanma tarifleri.

iskele kurulumunda hasarlı ya da talimat el kitabında belirtilmeyen bileşenler kullanılmamalı ve çalışan eğitiminin el kitabı yerine geçmediği ancak onu tamamladığı unutulmamalıdır.

Güvenli kurulum

Yapılması planlanan işe uygun nitelikte mobil iskelenin temini sonrasında iskelenin 'İskele Kurulum Elemanı' mesleki yeterlilik belgesi sahibi ehil kişilerce kurulması sağlanmalıdır. Kurulumu gerçekleştirecek çalışanlar, düşme riskini minimize edecek güvenli kurulum yöntemlerini kullanmalıdır. Aşağıda sektörde sıkça faydalanılan iki yöntem yer verilmektedir:

a) Ön korkulukla kurulum yöntemi

Ön korkulukla kurulum yönteminde (Advance Guard Rail-AGR) kurulumu gerçekleştiren çalışan, üzerinde bulunduğu çalışma platformu seviyesinden bir üst seviyenin korkuluklarını önden yerleştirmekte ve böylece bir üst seviyeye eriştiğinde korumasız bir platform ile karşılaşmadığından düşme riskine karşı korunmaktadır. Ön korkuluklar kurulum sırasında kullanılmak üzere geçici şekilde yerleştirildikleri gibi iskele sisteminin bir bileşenini oluşturacak şekilde kalıcı olarak da monte edilebilirler.

b) Erişim açıklığından kurulum yöntemi

Çalışanın düşme riskine karşı kullanılan bir diğer önemli yöntem olan erişim açıklığından kurulum yönteminde (Through the trap - 3T) ise kurulumu gerçekleştiren çalışan, kurulumu yapılan katın erişim açıklığını oluşturan platform kapağı içerisinde güvenli bir konumda oturmakta ve ayaklarını alttaki erişim merdiveni ile destekleyerek korumasız platform üzerinde durmayacak şekilde mobil iskele korkuluklarını monte etmektedir.

Önemli hususlar

Kurulum ve söküm aşamaları başta olmak üzere mobil iskele ile yapılan çalışmalarda risk değerlendirmesi sonuçları ile talimat el kitabında belirtilen yönlendirmeler öncelikli olarak dikkate alınmalıdır.

Aşağıda kurulum ve söküm esnasında gözden kaçırılmaması gereken bazı önemli hususlar yer almaktadır:

a) Kurulum

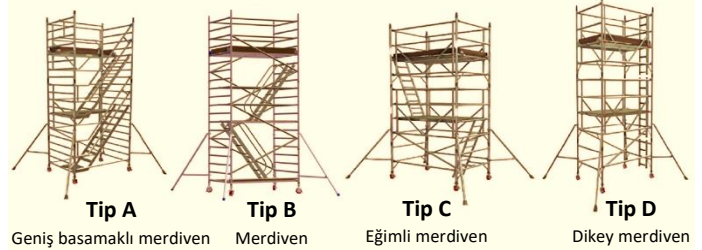
- Mobil iskele yeterli sayıda (el kitabında belirtilen) çalışan ile kurulmalıdır.

- Kurulum öncesi iskele bileşenleri ile gerekli teçhizatın hazır olduğu ve bunların hasarlı (çatlak, kırık vb.) olmadığı teyit edilmelidir.

- Düşme riski, güvenli bir kurulum yöntemi kullanılarak minimize edilmelidir.
- Kurulum düz ve sağlam bir zemin üzerinde, üreticinin belirttiği bileşenler kullanılarak gerçekleştirilmelidir.
- Talimat el kitabında belirtilen konfigürasyon ve iskele yüksekliği dışına çıkılmamalıdır.
- Kurulum öncesi çevre şartları (enerji hatları, engeller, yakındaki diğer faaliyetler vb.) ve olumsuz hava koşulları (rüzgâr vb.) göz önüne alınmalıdır.
- Kilitlenebilir tekerlek mekanizmalarının çalıştığından emin olunmalıdır.

- Bileşenlerin (korkuluk, merdiven, platform, payanda ve destek elemanları vb.) doğru şekilde sabitlendiği kontrol edilmelidir.
- Merdivenlerin iskelenin erişim sınıfına uygun (talimat el kitabında belirtilen) şekilde monte edilmesi sağlanmalıdır. Aşağıdaki görselde TS EN 1004-1 standardı kapsamında belirtilen 4 farklı erişim sınıfı örneği yer almaktadır.

- Merdiven ve platformlarda (platform birimleri, merdiven basamakları vb.) çalışanın kaymasına ya da tökezlemesine neden olacak unsurların bulunmadığından emin olunmalıdır.

b) Söküm

- Mobil iskelenin sökümü sırasında kurulum aşamasında belirtilen ilgili hususlarla birlikte sökümü gerçekleştiren çalışanların yanı sıra iskele etrafında ya da yakınında faaliyet gösteren çalışanlar da özellikle göz önünde bulundurulmalıdır.
- Söküm öncesi mobil iskelenin çevresi kontrol altına alınmalı, riskli alanlardan geçişlerin engellenmesi ve uyarı levhalarının yerleştirilmesi gibi tedbirler planlanmalıdır.
- Söküm talimat el kitabına uygun sıra ve şekilde yapılmalı, söküm öncesi iskele platformlarında malzeme kalmadığından emin olunmalıdır.
- Sökülen bileşenler dengeli bir şekilde indirilmeli, malzemeler iskele üzerinden yere atılmamalıdır.
- Korkuluk ve platformlara özellikle dikkat edilmeli ve söküm sırasından önce asla sökülmemelidir.
- İskele sökümü boyunca daima güvenli bir pozisyonda durulduğundan emin olunmalıdır.
- Sıkışmış bileşenler dikkatli şekilde çıkarılmalıdır.

Depolama

Sökülen bileşenler hava şartlarına karşı koruma sağlayan temiz ve düzenli bir ortamda saklanmalı, çalışanların üzerine kaymayacak veya devrilmeyecek şekilde dengeli biçimde depolanmalıdır.